نووسینی د . زاهیر سوران
20 ی مارسی 2005

ئەنتیبایۆتیك ، سكپڕی و شیردان

پەیوەندی نێوان دەرمان وەك پێكهاتەیەكی كیمیایی دەستكرد و شیری دایك وەك پێكهاتەیەكی سروشتی زۆر ئاڵۆزە . هەندێك دەرمان لەكاتی سكپڕیدا كاردەكاتە سەر ئاولەمە ولەوانەیە ببێتە هۆی تێكچوونی ، هەندێكی دی پاش منداڵبوون لە ڕێگای شیری دایكەوە دەگەنە كۆرپە و هەندێك لەو دەرمانانە كاردەكاتە سەر منداڵ بەڵام خۆشبەختانە هەندێكی تریان هەرچەندە دەگەنە كۆرپەلە بەڵام هیچ كاریگەری خراپیان نییە بۆ سەر لەشی شیرەخۆرە .

سەرەتا پێویستە دەرمان لە لەشدا بمژرێت و بگاتە پلاسمای دایك و پاشتر بگاتە شانە دەردەرەكانی مەمكە گرێ . هەركاتێك ژنی شیردەر بە هۆی نەخۆشییەكەوە بەمەبەستی چارەسەركردن پێویستی بە دەرمان بوو ئەوا دەبێت پزیشك بە وردی و ئاگاوە بە پێی پێویست بۆ ماوەیەكی دیاریكراو دەرمانی بۆ بنووسێت تا ڕێژەیەكی بەرزی دەرمانەكە لە ڕێگای شیرەوە نەگاتە شیرەخۆرە و زیانی پێنەگەیەنێت .

ئەنتیبایۆتیك	كاریگەری بۆ سەر كۆرپەلە
دۆكسیسیلین (دۆكسیفێرم ، ڤیبرامایسین)	تا ئەمڕۆ نێگەتیف كاری نەكردۆتە سەر كۆریە
پێنسیلینەكان (ئەمپیسیلین ، ئەمۆكساسیلین ، پیڤامپیسیلین)	ڕێژەی خەستی لە شیردا زۆر كەمە
سێفالۆسپۆرینەكان (سێفادرۆكسیل ، لۆراكاربێف)	كاریگەری نێگەتیفی لە گەڵ ماوەی چارەسەركردندایە
زیناسێف (سێفورۆكسیم)	بە ڕێژەیەكی كەم دەگاتە منداڵ
تریمێتۆپریم و ئێریترۆمایسین	دەگاتە منداڵ، مەترسی بەندە لەسەر ماوەی چارەسەركردن
فلاگیل (میترۆنیدازۆل)	دەگاتە منداڵ، مەترسی بەندە لەسەرماوەی چارەسەركردن
سایپرۆكسین (سایپرۆفلۆساسین)	دەگاتە منداڵ
لێكسینۆر (نۆرفلۆكساسین)	زانیاری تەواو لەسەری نییە
سولفامیدەكان (سولفاسالازین)	دەگاتە منداڵ

نابێت ئەم دەرمانانە بدرێت بە ژنی ئاووس لەبەرئەوەی نیشانەی لاوەكییان هەیە بۆ سەر ئاولەمە

– هەموو تێتراسایكلینەكان(Doxyferm, Vibramycin) زیان بە دان و پەیكەری ئێسكی دەگەیەنێت .
– كلۆرامفێنیكۆڵ ، (chloramphenicol) نابێت لە 3 مانگی ئاووسیدا و شیرداندا بەكاربهێنرێت .
– ئیمیپێنام (Tienam) نابێت لە كاتی ئاوسیدا بەكاربهێنرێت .
– سولفە تریمێتۆپریم (Bactrim) نابێت لە 3 مانگی ئاووسیدا بەكاربهێنرێت .
– كلیندامایسین (Dalacin) دەتوانرێت لەكاتی سكپڕیدا بەكاربهێنرێت بەڵام لەكاتی شیرداندا قەدەغەیە .
– ئەمینۆگلیكۆسەكان (Biklin, Garamycin, Nebcin, Netilyn) كۆرپەلە ژاراوی دەكەن ، نادرێت بە ئاوس .
– تینیدازۆڵ (Fasygyn) نابێت لە كاتی ئاووسیدا و شیرداندا بەكاربهێنرێت .
– كینۆلۆلەكان (Ciproxin, Tarivid, Lexinor,Raxar) نابێت لە كاتی ئاووسیدا و شیرداندا بەكاربهێنرێت .

سەرچاوە

1. Agneta Philipson, Lars Ladfors. antibiotika under graviditet. www.medscinet.se . 050320 ©
2. Rekommenderade läkemedel 1997, sydvästra sjukvårdsområdet och Huddinge Sjukhus. läkemedel och amning.